

KVINDEBLADET

• HVAD VI VIL •

UDGIVET AF

DE SAMLEDE KVINDEFORENINGER.

Nr. 27.

Udgaar hver Søndag. Abonnement 60 Øre
pr. Kvartal foruden Postpenge. Annoncer
pr. Petittlinie eller dens Plads 10 Øre.

København, Søndagen den 3. Juli 1892.

V. Aargang.

Alle Klager over Uregelmæssigheder i
Bladets Forsendelse bedes indgivet til
det Posthus, hvorfra Bladet udleveres.

Sorø-mødet.

Efter nogle uhyggelige Regndage kom Søndagen og Bjørnsonmødet med dejlig Sommersol og stille mild Luft. Sorø med sine smukke Skovpartier stod derfor festligt pyntet til at modtage de talrige Gæster, der Søndag Formiddag strømmede ud af Togene. I de smaa Søer svømmede de store hvide Svaner med deres smaa „grimme Ællinger“ de Fremmede i Møde, nejende som til Undskyldning for den Ugæstfrihed, der var vist den norske Digter og de talrige Besøgende ved at lukke Skoven for Fredsmødet.

Men Folk var straalende glade ved det gode Vejr, og i den fredeligste Stemning marcheredes der til Festpladsen paa den aabne Mark, hvor Mødet skulde begynde Kl. 3. Her var allerede Kl. 2 den store Tribune fyldt af Referenter fra det hele Land. Fra det største Hovedstadsblad til den mindste Provinsavis var man mødt. Alle kappedes de om at bære Bjørnsons Ord saa fyldigt som muligt til deres Læsere. Da Bjørnson Kl. 3, fulgt af Festkomiteen og Musik, mødte paa Talerstolen, brød Folket ud i en ustanselig Jubel.

Hvor Digteren Bjørnstjerne Bjørnson ventes som Taler, ønsker Tilhørerne helst alle Indledninger sparede, og Højskoleforstander Bjerre havde ogsaa den rette Takt til Forstaaelse heraf. Han sagde kun nogle kønne hjertelige Ord for at byde Bj. Bj. velkommen, betønedes, at Fredssagen trængte til Bjørnson; ikke fordi Sagen ikke i sig selv var god nok — den var Menneskelighedens Sag. Den, der talte mod den, talte imod Kristendommen, om han saa var Bisp eller Pave; men vi trængte til at finde hinanden, og dertil hjalp en Mand som Bjørnson.

Sagfører Svendsen fra Ringsted dirigerede, og saa kom den store, mægtige Taler.

Bj. Bj.s Foredrag er ikke et velordnet Foredrag efter det almindelige Mønster for et saadant. Men det er en Samling af dybe, dejlige Sandheder, hvoraf ikke en eneste Sætning kan undværes, thi det er et fuldfærdigt Digterværk, der gaar ind i Tilhørernes Bevidsthed, sammen med Foredragsholderens ejendommelige Sprog og Digterens forunderlige rige, skønne Ord.

Hvor greb det ikke Sindene og stod for os som en uomtvistelig Sandhed, da han sagde: „Folkene har Ret til Fred! — Men der er kommet Forvirring i vore Begreber. De Rige skal have Ret over de Fattige, de Lykkelige over de Ulykkelige. — Husk William Penns Ord: Naar I forhandler, da læg Revolveren fra eder. Læg Vaabnene ned og sig, vi vil have Voldgift. Læg Mærke til, at naar der tales om at nedlægge Vaabnene, tales der altid om Faren indadtil. Se Anarkisterne — det er Svar paa Krigsmoralen. Naar man stanter det retfærdige Ordskifte, bryder Magten frem. De Smaas Krav bliver skudte til Side, og Krigsmoralens Smitte gaar ind i de fredelige Forhøddinger.

De, der tager sig af de Smaas Sag, bliver især haanet, det gælder om at røve dem deres Arbejdsevne.

Opdragelsen maa tage et andet Sigte. Man maa ikke lære Barnet blot Krigssange eller føre Krigsmaal ind i deres Lege; selv Sporten gaar nu ud paa at sejre i Kapløb. Der er en Mandfolketanke, der raader i disse Erobringer og sejrer baade i Skolen og i Armeen. Den gaar saa vidt, at den Mand, der ikke faar sin Vilje med en Kvinde, betragter sig krænkert i sin Ære. Kasernelevets Disciplin er ikke nogen god Forberedelse for selvstændige Borgere. Det er de smaa Lande, der maa gaa foran og vise

deres Tro i Gerning. Bj. Bj. var ogsaa skemtende i sin Tale, han sagde, han havde læst, at de danske Præster var saa bekymrede over, at Folket ikke ret vilde tro paa det evige Helvede — men han fandt, det var bedre, om Præsterne satte deres Arbejde ind paa at afskaffe Helvedet her paa Jorden. Han kom til at tænke paa en oprejst Kanon, naar han saa en Præst i Præstekjole.

Efter Foredraget, som blev efterfulgt af et Leve for Bj. Bj., talte Folketingsmand Bajer om Organisationen for Fredssagen. Fru Meyer bragte Digteren en Tak paa Kvindernes Vegne. De skyldte Bj. Bj. en dobbelt Tak, ikke alene for de dybe og dejlige Ord om Fredssagen, denne Fred mellem Nationerne, der skulde løse Kvinden fra sin grufulde Opgave at opdrage sine Sønner til Menneskeslagtere; men ogsaa for Digterens sande Udtalelse, at først naar Kvinderne var frigjorte, kunde Militarismen fjernes. Dette vilde styrke Kvinderne og overbevise Mændene.

Hr. Kand. Svejstrup ønskede, Bj. Bj.s Ord maatte sætte Frugt i Offervillighed blandt Fredsvennerne.

Det aller bedste ved Festen var dog Bj. Bj.s Taler ved Bordet. Se den Mand med Taarer i Øjet og med Begejstringens Ild; det er der noget ved, som ingen glemmer. Her var Digteren helt sig selv som Taler; thi som han meget rigtigt bemærkede: Antager Folkemøderne saadanne Dimensioner, at der maa holdes Friluftsmøder i saa stor Stil, da er det egentlig ikke Taler; det ligner lige saa lidt Tale som Barselkvindens Hvin ligner Sang.

Her ved Bordet fik Bj. Bj.s Tale baade Klang og Farve; bevæget og meddelsom blev han, og længe maatte han stanse under endeløs forstaaende og taknemlig Jubel, da